

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 25.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 25.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejemna mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostopna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostopna pettivrsta po 2 v.
Poslano:
 enostopna pettivrsta po 40 v.
 Izdaja vsak dan, izvenredno se-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; neankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Kdo moti evropski mir?

Evropa stoji pred hudimi časi, pred velikansko krizo, katere posledice so nedogledne in nepregledne. Če se ta vihar, orkan, ki je začel prihajati sem od Rusije, ne poleže, bo zavel čez vso Evropo tak orkan, da jih zgodovina takih ne pomni veliko. Boj vseh proti vsem, boj vsega proti vsemu.

In kakšen boj? Kakor je vse na svetu organizirano, tako so tudi armade in vojske organizirane. Kako veličanske množice vojaštva bi si stale nasproti, s kako mnogovrstnim in do viška tehnike spopolnjenim orožjem bi se spustila Evropa v ta zmerom pričakovani, napovedani in vedno odlašani dan vojske med trozvezo in tripelentent.

Ze misel nanjo je huda, da človeku mozeg strese! Desetletja in desetletja se pripravljali, Evropa nanjo z neizrečnimi žrtvami, da vrže na tehniko ob takem trenotku vse!

Zato bo padla na tistega, ki je prevzel odgovornost za to vojsko nase, kletve Evrope, obtožba evropske kulture, humanitete in civilizacije.

Avstrijci čakajmo mirno, kako se bodo dogodki razpletli. Ves kulturni svet nam je prav dal, vsak civiliziran človek mora priznati, da se bori Avstrija za poštenost, pravico, za svoj obstoj! Kje je država, ki bi mirno prepustila, da se ji člani cesarske hiše in voditelji armade in voditelji armade pobijejo na javnih cestah kakor od razbojnikov. Če bi to načelo prodrlo in bi taki strašni zločini ne našli odmeva pravice in maščevalnega meča, potem bi postala Evropa gnezdo roparjev, razbojnikov in divjih hord. Potem ne ostane družega, kakor čakati, kdaj bo Evropa sama sebe zadušila.

Rusija bi morala biti prepričana, da je naša monarhija primorana poiskati si sama zadoščenja in naučiti svojega srbskega soseda evropskih manir, po katerih so bile dosedaj bombe in revolverji v meščanskem občevarju prepovedani. Ruske vlade in carji so sami take vrste ljudi na zelo kratak način

zdravili. O tem bi mogla veliko povedati ruski rublji in ruske ječe!

Ce Rusija grozi in hoče z oboroženo silo posredovati za kraljevino srbsko, je ta njen nastop pripisovati tudi še drugim okoliščinam in vzrokom.

Rusija je nahujskana in osleparjena od Srbov, ki so jo znali na strašen način nakačiti proti naši monarhiji.

Kako so Srbi ta zločinski posel izvedli, nam je povedal Stjepan Radič pred nekaj dnevi v hrvatskih listih. On piše sledeče:

»Evropa je predvsem velik kulturni pojem. Ko pravimo, Evropa, mislimo s tem najprej na angleško solidarnost, bogastvo in svobodo; na francosko književnost, umetnost in idealizem; na nemško marljivost in filozofijo, na rusko knjigo, italijansko glasbo itd. V Evropi je danes tako ogromno kulturno bogastvo, tako neizmerna vrednost duševnih in materialnih dobrin, da je popolnoma naravno, da ravno najmočnejše države in vladarji najiskrenejše in najvztrajnejše delajo na to, da se ohrani evropski mir. Tako nam je vsem živo v spominu idealno in neumorno prizadevanje današnjega ruskega carja Nikolaja II., da se Evropa podvrže svojemu mednarodnemu mirovnemu sodišču in da se razoroži. Ker je Rusija po naravi nepremagljiva v svoji obrambi in ima neizcrpljive vrelce za svojo bodočnost, je to carjevo prizadevanje našlo tako razumevanje v celokupni ruski družbi, da se nič veličastnejšega zamisliti ne da. O vsem tem sem se prepričal, ko sem opazoval vse to mirovno gibanje in govoril s tolikimi predstavitelji ruske družbe. Pa naenkrat se je vse izpremenilo: Po aneksiji leta 1908. se je razšlo po Rusiji na stotine Srbov, ki so z neverjetnimi lažmi in nenadkriljivo spretnostjo vznemirili najobčutljivejšo struno ruske narodne duše. Tu se je govorilo in pisalo samo o tem, kako vsa katoliška Avstrija, nespravljivo mrzi pravoslavno Rusijo, kako Avstrija z najsurovejšo silo in neštetim zlatom zaveja pravoslavne katolicizma, kako vse, zlasti pa svoje pravoslavne Slovence davi in preganja, tu in tam huja nego Turška, in da avstrijski Habsburžani ne smejo in ne sanjajo o ničemer drugem nego o tem, kako bi čim prej pripojili vse poljske in

maloruske dežele in kako bi Rusijo potisnili ne samo za Vislo in Dnjeper nego tudi za Volgo.

Strašno je bilo samo pogledati, kako je deloval ta strup, vbrizgovan neprestano v imenu svetega pravoslavja, in vse to baje samo v interesu obstanka velike Rusije. Slišal sem na svoja ušesa, kako so srbski odposlanci iz Srbije in Bosne v Petrogradu in v Moskvi na vsa usta govorili: Dobro, pustite, da na najgroznejši način pogine deset milijonov nas Srbov, naj le umremo kot žrtve, toda naj ne propade velika in sveta Rusija!

O tem sem dokaj obširno govoril tudi v saboru leta 1910, ter sem citiral ruske in francoske brošure, s katerimi so Srbi Rusijo uprav poplavalili in v katerih je vse vrvelo takih-le laži: Nadškof Stadler ima bojda ogromna posestva in na milijone dohodkov, kako katoliški fratri s prgišči zlata in orožniškimi bajoneti pokatoličujejo cele vasi in kraje; kako avstrijska vlada pošilja v Bosno slovenske uradnike, zlasti češke, z izrečnim nalogom, da plenijo pravoslavno srbsko prebivalstvo in da vsak tak uradnik tem brže napreduje v svoji službi, čim bolj in čim strašneje opleni ljudstvo.

Ves ta strup brezdušnih laži je končno dosegel svoj cilj . . .

Tako je Srbom uspelo pravo Efiialtovo delo v tej smeri: največjo in najmirosljubnejšo svetovno državo so prepojili z neverjetnim sovraštvom in nezaupanjem do druge največje slo-

vanske države, do habsburške monarhije, ter večji del ruskega časopisja nadahnili z ono površnostjo in strastjo, ki se ne spodobiti niti za zakotne liste majhnih narodov . . .

Srbija je torej kriva, da Evropa danes nima najmočnejšega zagovornika brezpogojnega evropskega miru . . .

Spomnimo na koncu še na to, da danes Srbijo v Petrogradu zastopa in ima glas v ruskem kronskem svetu ravno tisti Spalajković, ki je l. 1907. kot svojo doktorsko disertacijo v Parizu napisal o Bosni in Hercegovini tako lažljivo in naravnost infamno knjigo, da je nikakor nisem mogel dobiti od njega, da si mi je kazal kot najiskrenejši soplemenjak in pravi prijatelj.

Rusija je danes tako malo miroljubna, da je največja nada za evropski mir v vojni pripravljenosti in odločnosti — Nemčije, kakor to zlasti poudarjajo francoski listi . . .

Ni torej treba še-le preiskovati in dokazovati, kaj vse je Srbija zakrivila naši avstrijski monarhiji in nam in kar tako strahovito glasno govori iz diplomatske note našega zunanjega urada od 24. avg., da spoznamo in se prepričamo, da mora za tako in toliko krivdo prej ali slej priti do zaslužene kazni.

Vse pride ob svojem času in vsako hudodelstvo najde maščevalca. Odveč bi bilo še naštevati druge intrige in kovarstva, ki jih je Srbija skovala proti monarhiji. Tako velika krivda ne more ostati brez zaslužene kazni.

Pred splošno evropsko vojsko?

V angleški poslaniški zbornici je včeraj Grey priznal, da še ni bil položaj nikdar tako nevaren, kakor ob tej uri. Sremljenja nemškega cesarja, da se mir ohrani, je najkrepkejšo podpiral; nenadoma je pa uvidel, da se je celo, s takim trudom zgrajeno poslopje zgrudilo, kakor hiša sestavljena iz igralnih kart. V tej kritični uri je svetoval zbornici, da naj se do ponedeljka odgodi. Medtem je neka nova država odredila splošno mobilizacijo. Belgija je namreč sledila zgledu Nizozemske, ker se boji, da bi Francija ali

pa Nemčija njene nevtralnosti ne upoštevala. Ruskemu velikanu grozi z Vzhoda nova velika nevarnost. Japonci zahtevajo, da naj se razvije mandžurskomongolsko vprašanje. Od nog do glave oborožena Evropa se pripravlja na eno največjih vojska, kakršne še zgodovina ni doživela, na Daljnem Vzhodu pa opozarjajo Rusijo, da zahtevajo visoko plačilo zato, da ostanejo mirni gledalci ob evropskem krvavem igrokazu. Bodoče ure nas rešijo iz mučne negotovosti. Že je potekel zadnji rok, ki ga je stavil nemški cesar

LISTEK.

Na vojno sva!*

Nocoj, nocoj je lepa noč,
 odhajamo iz rodni koč,
 odhajamo na bojno pot —
 na zmagovalni god.
 Urá!

Ne bomo kupic dvigali,
 le bliski bodo švigali.
 V potokih vino zaklapi:
 rudeča gorka kri.
 Urá!

Pripravljena je bojna plan.
 O to bo lep poročni dan:
 Nevesta — puška. Ženin — meč,
 goreč in hrepeneč.
 Urá!

Povabljen je sovražnik vsak,
 da meč bo rudel kakor mak.
 Mi bomo peli, godli vmes;
 sovrag bo šel na ples.
 Urá!

Le tiho, dragi, sredi koč!
 Prišla bo zopet mirna noč.
 Povrneto se zdravi k vam,
 počivat v rodni hram.
 Urá!

* Po napevu? »Nocoj, nocoj, je lep večer...«

Vi srca dvigajte za nas!
 Mi meče dvigamo za vas.
 Vi združeni v molitvi vsi —
 Mi v hrabri bitvi vsi.
 Urá!

Tudi armada.

V času, ko se vse zanima edinole za bojno gibanje in za novice z bojnega vrveža, ne smemo pozabiti na Gospoda vojnih trum, ki biva v najsvetejšem Zakramentu. Goreče prošnje se dvigajo v teh dneh iz src vernikov k Jezusu v tabernaklju, da bi dal častno zmago našim junakom, ki so odšli na bojno polje. Naj to gorečno poživi kratko poročilo o evharistični armadi, ki se je klanjala pred tednom božjemu Zveličarju v Lurdu.

Francija, ki je dala prvi nagib, da so se jeli sklicevati evharistični kongresi, je pozdravila na svetovnoznanim svetišču v Lurdu zborovalce 25. evharističnega kongresa. Še so nam v spominu veličastna slavlja dunajskega kongresa; splošno se je sodilo, da je bil s kongresom na Dunaju dosežen vrhunec veličja. In res se evharistični kongres v Lurdu po zunanji mogočnosti ne more kazati z dunajskim. Ako pa se oziramo bolj na idealno navdušenje in na splošno udeležbo iz vsega sveta, moramo priznati, da se sme lurdška evharistična slavnost častno uvrstiti med prejšnje kongrese. — Dne 21. julija je došel papežev zastopnik,

kardinal Granito di Belmonte. Ko so ga na kolodvoru pričakovali cerkveni knezi in velika množica udeležencev, je igrala mestna godba papeško himno. Lurški župan je kardinala nagovoril tako-le: »V imenu mestnega prebivalstva govorim, ko pozdravljam papeža, ki ga, Vaša eminenca, namestujete. Mi smo sovrstniki one Bernardke, ki jo je Pij X. proglasil za častivredno. Kljub nekdanjemu in sedanjemu klevetanju prihajajo v Lurd neštete množice. Vaša eminenca bo slavo Lurda še povečala. Sprejeli bi Vas bili radi z večjim sijajem, toda naše mestece ne more tekmovati s svetovnimi mesti. Pripravili smo Vam skromen, a tembolj iskren sprejem.« (Pripomnilo, da je mestni svet za sprejem papeževga odposlanca dovolil 20.000 frankov.)

Kardinal je odgovoril po francosko: »Vaše besede so me živo ganile. Z veseljem sprejem Vaš pozdrav, ki velja poglavarju svete Cerkve. Čutim se srečnega, da pozdravljam Vas, gospod župan, prvega uradnika slavnega mesta, ki bo po tem kongresu še bolj zaslovelo.«

Po teh pozdravnih besedah so zadoneli gromi iz topov; sprevod se je jel ponikati proti cerkvi. Množica je obisipala vozove, ki so se v njih vozili kardinal, škof tarbski in župan, s cveticami.

Pred cerkvijo so se izvršili pozdravi drugih kardinalov in škofov, ki jih je bilo prav veliko iz Amerike. Pred

lurško jamo je kardinal-legat ostal nekoliko časa v molitev zapletjen.

Dne 22. julija ob treh popoldne se je pričel kongres ob navzočnosti 30.000 oseb. Ko je prišel kardinal legat, ga je množica navdušeno pozdravljala. Lurški škof je otvoril zborovanje s tem, da je prečital papeževo pismo, ki se glasi:

»Od vseh krajev, ki so bili doslej določeni za vsakoletne kongrese katoličanov na čast presveti Evharistiji, se mi ne zdi noben tako primeren kot Lurd, ki si ga je brezmadežna Devica in Mati božja izbrala kot sedež svoje neizmerno dobrote.

Od početka krščanstva je bila Cerkve deležna vedne pomoči Matere božje, ki je delila polna čudovite milobe svoje milosti različno ob različnih časih. Nikdar Marija ljubezni svojega maternega srca ni zatajila ali zakrila. Lahko rečemo, njena edina skrb je v tem, da obsiplje krščansko ljudstvo z ljubeznijo. To se je spričalo na čudovit način zlasti ob massabielski duplini. Tu se je iz usmiljenja do človeške družbe, ki iznebeživi se vezi božjih zapovedi hiti v pogubo, prikazala; opominjala je ljudi k pokori ter z mnogoterimi telesnimi ozdravljenji pripravila bolnemu svetu nebeškega Zdravnika, ki edini more dati leka vsem boleznim in rešiti vsega zla. Ni čuda zares, ako se je iz češčenja Marijinega razvila navdušena gorečnost za božjega Zveličarja, kajti čudezna ozdravljenja, ki so se dogajala pred podobo Marijino, se

Rusiji. Strašna svetovna vojska, ki si jo moremo le fantastično predstavljati, je morebiti bližje, kakor mislimo. Z mirno vestjo lahko gledamo bodočnost.

DVANAJSTURNI ULTIMATUM NEMČIJE RUSIJI IN FRANCIJI.

Berolin, 31. julija. (Oddano ob 10. uri 15 minut zvečer. Na Dunaj došlo 1. avgusta ob 6. zvečer.) Vlada »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: Ker je preprečila ruska vlada s splošno mobilizacijo ruske armade posredovalna dela, ki so se na željo carja samega pričela, je vlada nemškega cesarja sporočila v Peterburgu, da bo Nemčija mobilizirala, če Rusija v dvanajstih urah ne ustavi vojnih priprav in če se o tem določno ne izjavi. Istočasno so vprašali francosko vlado, kakšno stališče bi ob slučaju nemško-ruske vojske zavzela.

ODLOČITEV V BEROLINU. MOBILIZACIJA NEMŠKE ARMADE. SKLICANJE NEMŠKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. urad.) (Ob 5. uri 15 minut popoldne.) Cesar Viljem je odredil mobilizacijo skupnih nemških vojnih sil. Za slučaj, da izbruhne vojska, se namerava nemški državni zbor sklicati 4. t. m. Otvoril se bo v beli dvorani kraljevskega gradu v Berlinu ob 1. popoldne. Cesarica odredba o sklicanju državnega zbora še ni izšla.

KDO JE ZAKRIVIL SEDANJI EVROPSKI POLOŽAJ.

Dunaj (Kor. urad.) »Norddeutsche Alg. Ztg.« priobčuje v posebni izdaji predzgodovino sedanjega konflikta in piše: 29. julija je prejel cesar Viljem od ruskega cesarja pismo, v katerem je izražena iskrena in nujna prošnja, naj cesar Viljem carju v tem resnem trenutku pomaga in vse mogoče stori, da se nesreča evropske vojne odvrne; zahtuje naj svojega zaveznika, da ne bo šel predaleč. Še istega dne je cesar Viljem odgovoril, da rad prevzame naloge posredovalca ter je tudi takoj začel diplomatsko akcijo na Dunaju. Ko je bila le-ta v teku, je došlo iz Rusije poročilo, da ista mobilizira proti Avstro-ogrski. Cesar Viljem je carja takoj brzojavno opozoril, da rusko mobiliziranje proti Avstro-ogrski ogrožava njegovo posredovanje, ako ga celo ne onemogočuje. Kljub temu se je na Dunaju začela akcija nadaljevala. Še predno je padla odločitev o angleškem posredovalnem predlogu, je dospelo oficijelno naznanilo o mobilizaciji ruske armade in mornarice. Cesar Viljem je poslal carju zadnji telegram, v katerem je naglasil, da je šel v svojih prizadevanjih za ohranitev svetovnega miru do skrajne meje mogočega in ne nosi on odgovornosti za svet ogrožujoče gorje. Ev-

zdaj se v večjem številu ponavljajo ob procesijah z Najsvetejšim.

Ko se tu prav posebno razodeva volja preblazene Device, da bi se čedalje bolj širila slava i sveti Evharistiji skritega Zveličarja, lahko trdimo, da se vrši lurski kongres v najugodnejših okoliščinah; upati je, da bo obrnil obilno sadu ...

Velikanska množica je klicala nato: »Živel papež!« Ko je papežev odposlanec podal zgodovino dosedanjih kongresov, poudarjal njih namen in navduševal za ljubezen do Jezusa in do nebeške Matere, se je razvrstil sprevod s svečami. Pero je preokorno, da bi moglo popisati to značilno večerno pobožnost v Lurdu, ki ima neko nepopisno moč v sebi, da človeka kar premaga. Treba si je predočevati množico 50.000 ljudi, ki se vrste v dolgi nepregledni vrsti s svečami v roki okrog bazilike: to je nekaj očarajočega! Tudi bazilika je zrla s tisoči in tisoči očesi na v nočni temini v molitvi in petju zbrano armado pobožnih vernikov.

Dne 23. julija se je pričelo delo kongresa po raznih sekcijah. Popoldne istega dne so se zbrali otroci k ljubki pobožnosti in poklonstvu sveti Evharistiji. Ob treh popoldne so imele žene češčenje svetega Rešnjega Telesa.

Med svetnimi govorniki se je osobito odlikoval vodja katoličanov v Kanadi advokat Bourassa in komerc. svetnik Nemec Müller-Hohberg. Ker je deževje motilo veselo razpoloženje udeležencev, se je moglo samo zadnje zborovanje vršiti na prostem. V odseku za moške se je prav živahno debatiralo o svetem obhajilu in o socialnem pomenu pogostnega svetega obhajila.

Sklepna procesija v nedeljo, dne 26. julija, je bila velikanska manifestacija katoliškega prepričanja in vere evharističnega Zveličarja, kajti v sprevodu se je razvrstilo okrog 100.000 vernikov. To slavlje je bilo obenem najlepši zaključek evharističnih dni v Lurdu. Liga X.

ropski mir je še mogoče vzdržati, ako Rusija neha ogrožavati Nemčijo in Avstro-ogrsko. Sedanje svetovne nevarnosti torej ni povzročila Nemčija, nasprotno je ona z dejanjem dokazala svojo voljo za ohranitev evropskega miru. Za Nemčijo je sedaj prišel trenutek, da pokliče na plan svojo brambno silo.

Berolin. (Kor. ur.) O izmenjavanju brzojavk med cesarjem Viljemom in carjem Nikolajem izvaja »Lokalanzeiger«, da je car Viljem izrečno brzojavno prosil, da naj prevzame posredovalno akcijo. Cesar Viljem je ustregel tej želji in je nadaljeval posredovanje še, ko se je že poročalo o delni mobilizaciji. Po zaslugi sira Edvarda Greya se je našla še zadnja noč nova oblika, kateri so zaupali, da dosežejo uspeh. V teh okoliščinah se mora smatrati popolna mobilizacija Rusije za izzivanje v najostrejši obliki. Zaupanje cesarja Viljema so z ruske strani najramotnejše varali: Vsa sila odgovornosti za to postopanje, ki bi je v obraz vsaki lojalnosti, zadene rusko krono. Cesar Viljem je dozdal dokazal, da je knez miru. Zdaj bo Rusija izvedela, da bo ta potomec Friderika Velikega tudi knez vojske.

Dunaj, 2. avgusta. (C. kr. kor. urad.) Vse časopisje stoji pod vtiskom depeš med cesarjem Viljemom in ruskim carjem. Svet bo iz teh depeš poizvedel, kdo je zvest in zanesljiv in koga zadene odgovornost za strašno nesrečo, ki grozi celi Evropi. Iz govora nemškega cesarja in nemškega kanclerja govori samozvest, a ne ošabna pretiranost. Listi pravijo, da je Nemčija odredila splošno mobilizacijo svoje armade, ker na vprašanje nemškega cesarja od ruskega carja ni došel sploh noben ali pa nezadovoljiv odgovor. Odgovornost pade na one, ki srbske morilce branijo pred pravično kaznijo.

NEMŠKI CESAR SVOJEMU LJUDSTVU.

Berolin, 31. julija. (Oddano ob 8. uri 50 minut zvečer, na Dunaj došlo 1. avgusta ob 7. zvečer.) Patriotične manifestacije v Lustgartnu so trajale celo popoldne. Ob pol 7. zvečer so prišli cesar Viljem, cesarica in princ Adalbert k oknu viteške dvorane. Ljudstvo jih je navdušeno pozdravljalo. Cesar je ljudstvu govoril. Navdušeno pritrdjevanje je preglasilo cesarjev mogočen glas. Cesar Viljem je izjavil: Danes je napočila za Nemčijo težavna ura. Nevoščljivci z vseh strani nas silijo k upravičeni samoobrambi. Potiskajo nam meč v roko. Upam pa, če se v zadnji uri mojim prizadevanjem ne posreči, da sovražniki uvidijo in da se mir ohrani, bomo meč tako s pomočjo Boga vodili, da ga bomo lahko s častjo vrnili v nožnico. Ogromne žrtve na premoženju in krvi bi vojska od nemškega naroda zahtevala. Sovražnikom pokažemo, kaj se pravi, če se Nemčija napade. Zdaj Vas izročam Bogu. Pojdite v cerkev, poklekajte pred Bogom in ga prosite pomoči za našo pridno armado.

»Hoch!« in »Hurra!«-klici in domoljubne pesmi so odgovarjale cesarjevemu govoru.

Ko sta se nekoliko potem cesar in cesarica odpeljala v odprtem avtomobilu iz gradu, so jima zopet prirejali viharne ovacije.

NEČUVENO POSTOPANJE RUSIJE.

Dunaj. (C. kr. kor. urad.) »Neues Wiener Tagblatt« je izvedel iz popolnoma zanesljive strani, da so ruski zunanji minister, ruski vojni minister in načelnik ruskega generalnega štaba s častno besedo nepozvana in nenaprosena zagotovila avstro-ogrskemu poslaniku v Peterburgu, da Rusija ne namerava nobenih sovražnih dejanj, skoraj istočasno so pa mobilizirali 16 armadnih zborov na avstrijski severozahodni meji. List pravi, da se ta po evropskem naziranju nepojmljiv dogodek pridružuje žalostni izkušnji, ki jo je moral doživeti nemški cesar Viljem, ki je trikrat pri carju brzojavno posredoval, da bi ohranil mir, pa je postavljen pred strašno podobno svetovno vojsko. Nečuvna ruska provokacija je dobila znani odgovor v mobilizaciji vse nemške armade. Kocka je padla — njena podoba kaže vojsko.

Sofija. Bulgarski polkovnik Filipov piše v rusofilskem listu »Balkanska Tribuna«, da bi bil bezaslišen škandal, ako bi ruski car poizkušal rešiti kraljeve morilce.

PREPOVEDANI IZVOZ IZ NEMČIJE.

Berolin. (Kor. ur.) »Reichsanzeiger« objavlja sledeče odredbe: 1. Uvedejo se začasni potni listi. 2. Prepove se izvoz in prevoz orožja, municije, smodnika, razstrelivnih snovi v vseh vojnih potrebščin. 3. Prepove se izvoz in prevoz železniškega materiala vsake vrste, brzojavnega in telefonskega materiala, zrakoplovov in njih delov. 4. Prepove se izvoz surovin, potrebnih za izdelovanje vojnih potrebščin. 5. Prepove se izvoz in prevoz obvez in

zdravil, zdravniških instrumentov in orodja. 6. Prepovedan je izvoz in uvoz golobov. 7. Izdana so določila o uporabi golobov.

KONFERENCA POSLANIKOV VELESIL.

Dunaj, 2. avgusta. (Kor. ur.) Včeraj zvečer sta nemški poslanik na Dunaju in italijanski poslanik dalje časa konferirala pri avstro-ogrskem zunanjem ministru grofu Berchtoldu. Ruski poslanik na Dunaju je včeraj tri četrti ure konferiral z avstro-ogrskim zunanjim ministrom.

FRANCOSKA ODREDILA MOBILIZACIJO SVOJIH VOJNIH SIL.

Berolin, 2. avgusta. (C. kr. koresp. urad.) Wolsov biro je izvedel iz zanesljivega vira, da je včeraj ob 5. uri popoldne Francija odredila mobilizacijo vseh svojih vojnih sil.

Pariz. Vlada je proglasila moratorij.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR SKLICAN.

Berolin, 2. avgusta. (Kor. ur.) Nemški državni zbor je sklican na dan 4. avgusta.

STALIŠČE ITALIJE.

Rim. »Giornale d'Italia« piše, da se Italija za sedaj ne bo vmešala v spor in da bo čakala razvoja dogodkov.

Z RUSKE MEJE.

Iz Krakova poročajo, da so se ruske obmejne straže umaknile dva kilometra od meje, očitno zato, da se izognejo spopadam. Mogoče je pa tudi, da so se umaknile zato, da ne pridejo naši vojaki v stik z njimi, ker se je že večkrat pripetilo, da so ruski vojaki pravili našim vojakom, kako slabo z njimi postopajo in so izjavili, da bodo v slučaju vojne dezertirali.

MOBILIZACIJA RUSIJE.

Peterburg. Vpoklicani so rezervisti iz 23 gubernij in iz 17 okrajev nadaljnjih 14 gubernij. Tudi vojna mornarica je mobilizirana. Kazaki so mobilizirani v okrajih Don, Astrahan, Ural in Orenburg.

Katiš. Pri tukajšnjem gubernatorju je bila deputacija meščanov, ki je zahtevala pojasnil o sedanjem položaju. Gubernator je izjavil, da je položaj zelo resen in težaven. V guberniji grozi izbruh revolucije. Državno banko so zaprli. Delavcem niso izplačali dne. Uradnikom so dali plače za tri mesece naprej in jih poslali z družinami v notranjo Rusijo.

RUSKI DEZERTERJI.

Krakov, 31. julija. Osem vojakov ruske posadke v Wierzbolowu je pobegnilo v Prusijo. Ruski obmejni vojaki so streljali na begunce. Enega so nevarno ranili, enega pa ustrelili.

RUSI RAZSTRELILI ŽELEZNIŠKI MOST.

Krakov. V petek ponoči je dospela semkaj vest, da so ruski vojaki razstrelili železniški most pri obmejni postaji Granica-Čakova. Dopoldne je bila ta vest uradno potrjena. Že nekaj dni poprej so ruske oblasti ukrenile vse potrebne priprave, da se postaja Granica izprazni. Po razstrelitvi mostu so se umaknile vse v Granici bivajoče ruske državne oblasti, odpeljali so tudi vse železniške vozove, tako da je sedaj postaja popolnoma prazna. Rusko mejo v bližini Krakova so ruski vojaki zapustili. Umaknili so se do 2 km, tako da je prehod čez mejo prost. Popoldne so došla v Krakov zasebna poročila, da so Rusi tudi železniški most pri Woloczyski razstrelili. Poizkušali so razstreliti tudi most čez reko Kryniczanka. V torek ponoči so se neki utrdili približali štirje jezdeci. Straža je streljala nanje, nakar so zbežali.

DVA AVTOMOBILA RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA V NEMČIJI USTAVLJENA.

Saarbrücken. Velikansko pozornost vzbuja v Saarlouisu pri Saarbrücknu, ker so sistirali dva inozemska avtomobila. Šoferja in en spremljevalec sta hotela počiti v Saarlouisu in sta v Kaiserhotelu izstopila. Hotelirju sta se zdela vozova sumljiva. Preiskal jih je z nekim trgovcem avtomobilov. Dognala sta, da gre za dva avtomobila ruskega generalnega štaba. Spremljevalec šoferjev, ki je poleg ruske govornice tudi francosko, je izjavil, da sta avtomobila last ruskega velikega kneza Nikolaja in kneza Orlova, ki sta se z železnico iz Frankobroda ob Meni odpeljala v Pariz. Oba šoferja in spremljevalca so prijeli, avtomobila pa obdržali. V vozovih so našli pisalni stroj, vojno mizico in vojne stole.

FINSKA IN FINSKO MORJE V VOJNEM STANJU.

Peterburg 1. avg. (Kor. urad.) Carjev ukaz odreja, da se uvede na Finskem in Finskem morju vojno stanje.

ŠVEDSKA PROGLASILA NEUTRALNOST.

Stockholm 1. avg. (Koresp. urad.) Švedska vlada je sklenila, da ostane Švedska ob vojski med Avstro-ogrsko in Srbijo brezpogojno nevtralna.

DANSKA NEVTRALNA.

Kodanj, 2. avgusta. (Koresp. urad.) Danska je sklenila, da ostane ob vojski med Avstrijo in Srbijo nevtralna.

SPLOŠNA MOBILIZACIJA V ŠVICI.

Bern, 1. avgusta. (Kor. urad.) Švicarski zvezni svet je sklenil, da se odredi takoj splošna mobilizacija švicarske zvezne armade. Švicarski zvezni svet je sklican v ponedeljek, 10. t. mes. v izredno zasedanje, da sklepa o neodvisnosti in o nevtralnosti Švice, da se izvoli general in da izdajo petfrankovski bankovci.

SPLOŠNA MOBILIZACIJA.

Dunaj, 1. avgusta. (Kor. urad.) Listi pišejo kljub temu, da se približuje radi evropske mobilizacije višek krize, mirno, dostojno in upajoč, da se izkaže monarhija tako, kakor to zahteva veliki trenutek. »Fremdenblatt« piše: Splošna mobilizacija Avstro-Ogrske je obrambno sredstvo. Avstro-Ogrska je mirovna sila in je vedno dokazala, da jo ne prevevata pohlep po osvojenju in po slavi. Vojsko vodimo za mir, in mir, ki ga zahtevamo zase, je obenem mir za celo Evropo. Če se Srbija, ki s svojo politiko brezmerne častilčnosti ne dopusti Evropi čuta gotovosti miru, pouči, da kazen za to ne izostane, bo to vsem kulturnim narodom koristilo. Neutemeljeno je zato, da posega Rusija z vojaškimi silami v spor, ki ga moramo izvesti z našim nemirnim sosedom. Proti Rusiji nismo nikdar, ne zdaj in ne v preteklosti, vodili agresivne politike. Ne umevamo, da bi mogel naš spor s Srbijo škoditi interesnemu krogu Rusije. Srbija je samostojna država in odvisnosti tega kraljestva, ki leži ob našem krilu, od kake velesile ne moremo dopustiti. Če delamo na to, da strmo glavo tisto zarotniško skupino, ki vodi in korumpira Srbijo, če nastopa zdaj, ko gremo na to delo, Rusija tako, kakor da napadamo kako rusko vazalno državo, ki jo mora čuvati, odgovorjamo, da Srbija ni ruska vazalna država. Rusija s svojo mobilizacijo ni le naložila velikega bremena samo sebi, marveč celi Evropi in predvsem našemu prebivalstvu. Prepričani smo pa, da bo naš narod nosil tudi to žrtev s tisto srčnostjo, ki je te dni tako sijajno prodrila.

NAVDUŠENJE OB SPLOŠNI MOBILIZACIJI NA DUNAJU.

Dunaj, 31. julija. (Kor. urad.) V prvih popoldanskih urah se je pričelo na Dunaju govoriti, da je odrejena splošna mobilizacija armade in mornarice. Pred glavno pošto in pred mestno hišo so se zbrale skupine, ki so čakale na razglas. Vrata mestne hiše so bila zaprta. Uradni sluga je potrdil, da je govorica resnična in povedal, da se letak o splošni mobilizaciji kmalu prilepi. Vedno več ljudi se je zbralo, ki so živahno o političnih dogodkih razpravljali. Ko so okoli pol štirih popoldne na mestni hiši pribili razglas, ga je neki mož iz ljudstva glasno prečital. Poročilo se je hitro od ust do ust širilo. Tudi drugod po Dunaju so pribijali razglas. Veliko ljudi je korakalo pred vojno ministrstvo. Množica je klicala: Živio Avstrija — Nemčija — Italija! Proč s Srbijo! Živio vojska! — Popoldne in zvečer so se vršile domoljubne manifestacije. Manifestantom so se pridružili vpoklicanci, ki so si natikali namembnice za klobuke. Na Dunaju vlada za vojsko velikansko navdušenje kakor tudi v provinci.

14 DNEVNI MORATORIJ.

Dunaj. Splošna mobilizacija počenja gotovo velik vrez v splošne gospodarske razmere vseh slojev prebivalstva. Državna oblast je zadovoljna, da nastane proti motenjem gospodarskega življenja. Po vzgledu drugih držav sta tudi avstrijska in ogrska država sklenili, da bosta za prvi čas dovolili, da se za kratko dobo odgodijo obveznosti, ki so zasebno pravnega značaja. Ta namen ima jutri izdana cesarska naredba, s katero se jamči miren razvoj trgovskega obrata. Javno pravnih zahtev in obvez držav se ta cesarska odredba ne tiče.

Dunaj. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« je priobčila odredbo, s katero se odreja štirinajstdnevni moratorij, in sicer od 1. avgusta 1914. Isto velja tudi za zasebno-pravne zahteve, menice, zadolžnice itd. V moratorij ne spadajo: Povračilni zahtevki zneskov do 200 K iz vlog pri kreditnih zavodih ali terjatve tekočega računa.

2. Terjatve iz službenih in plačilnih pogodb.

3. Terjatve iz najemninjskih pogodb.

4. Rentne terjatve in zahteve za dajatev vzdrževanja.

5. Zahteve na plačilo obresti in povračilo glavnice iz državnih dolgov in državno garantiranih obveznosti.

Vlada je pooblaščen, da odredi daljše izjeme te odredbe.

DENARNI TRG IN BORZE.

Dunaj, 1. avgusta. (Kor. urad.) Dunajska borzna zbornica je danes sklenila, da

odgodi na 3. september blagajniške dneve 5., 12., 19. in 26. avgusta. Za vse efektne kupčije se vzdrži 28. avgust kot oddajni dan. O premijski izjavi per ultimo avgust se izda pozneje poseben razglas. Ultimo julijska oddaja marknih bankovcev, 20-frankovskih in rubeljskih bankovcev se izvede 4. avgusta, blagajniški dan bo pismono 3. avgusta. Nadalje se je sklenilo, da ostane do preklica blagovna borza zaprta. Da bodo borzjanci lahko med seboj občevali, bo blagovna borzna dvorana članom dunajske borze odprta vsak dan od 10. do 11. ure dopoldne. Seveda je prepo vedano sklepiti kupčije.

VSE ANGLEŠKE BORZE ZAPRTE.

London. (Kor. urad.) Ne samo london ske, marveč tudi vse borze v angleških provincah so zaprli. Z ozirom na zahteve kontinenta in domovine po denarju, pričakujejo, da se suspendira bančni akt, kar bo omogočilo, da bo smela izdajati »Angleška banka« bankovce. Depozitne banke so povišale obrestni rok od 2-5% na 4%.

GOJENCI III. LETNIKA VOJAŠKIH AKADEMIJ ODBRANI ZA POROČNIKE.

Dunaj. (Kor. urad.) Vsled cesarjevega ročnega pisma so bili gojenci III. letnika vojaških akademij v Dunajskem novem mestu in Mödlingu odbrani za poročnike. Pri tozadevnih slavnostih je zastopal cesarja v Dunajskem novem mestu nadvojvoda Karl Franc Jožef, v Mödlingu pa nadvojvoda Leopold Salvator. Slavnosti so potekle jako povzdigače in bile zelo ganljive. Nadvojvoda Leopold Salvator je imel na gojenice patriotičen nagovor, v katerem jih je opozarjal na resne ure in stavil v zgled cesarja.

KDO JE POD OROŽJE POKLICAN.

Dunaj, 31. julija. (Kor. urad.) Da se pojasnijo dvomi, katere kategorije črno vojniki so vpoklicane, je c. kr. korespondenčni urad pooblaščen izjaviti, da so vpoklicane sledeče kategorije črno vojniki: Vsi tisti, ki imajo namembnice, ki so se vpoklicali s pozivnicami in ki jih je pozvala občina na posebna dela za vojne namene, ne glede na to, koliko so stari in ne glede na to, če so služili v armadi, vojni mornarici, deželni brambi ali v orožništvu. Od ostalih črno vojniki so pa pozvani le tisti v razglasu navedeni letniki, in sicer le tisti črno vojniki, ki so služili v armadi, vojni mornarici, deželni brambi ali v orožništvu.

VAŽNE ODREDBE RADI VOJSKE.

Dunaj, 2. avgusta. Današnja »Wiener Zeitung« objavlja sledeče odredbe: 1. Cesarsko naredbo, ki izroča pravice politične uprave armadnim višjim poveljnikom (veljavno za Galicijo, Bukovino in za nekatere dele v Šleziji in na Moravskem). 2. Ministrska odredba, s katero se omejujejo odredbe o potnih listih (veljavno v Galiciji, v Bukovini in v nekaterih delih Šlezije). 3. Ministrska odredba o posesti orožja, municije in razstreliv in o njih prevažanju (veljavno v Galiciji, v Bukovini in v nekaterih delih Moravske in Šlezije). 4. Ministrska odredba, ki ustavlja delovanje potnih sodišč (veljavno v Galiciji, v Bukovini in v delih Moravske in Šlezije). 5. Ministrski odlok, ki omejuje plovbo na morju (veljaven na Primorskem in v Dalmaciji).

DELNA OMEJITEV NEDELJSKEGA POČITKA.

Dunaj, 31. julija. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« objavi cesarsko odredbo, ki pooblasti trgovskega ministra, da sporazumno z notranjim in z zunanjim ministrom za dobo sedanjih vojnih zapletljivost postav, ki urejajo počitek ob nedeljah in ob praznikih v obrtnem obratu popolnoma ali deloma začasno razveljavi nedeljski in praznični počitek. Z ozirom na to pooblastilo je izšel ministrski odlok, ki razveljavlja do preklica označene postav in odredbe, ki so jih izdala ministrstva temeljem teh postav. Ker je ta odredba le začasna, so se deželne politične oblasti istočasno pozvale, da naj uvedejo poizvedbe, v katerih kategorijah obrti bi se lahko uvedel brez škode delni ali popolni nedeljski in praznični počitek. — Predlogi se morajo staviti v treh tednih.

RAZREDNA LOTERIJA.

Dunaj, 1. avgusta. Glede na vprašanja občinstva se izjavlja, da vojni dogodki igralnega načrta razredne loterije nič ne izpremenijo. Zrebanje IV. in V. razreda se izvede ob določenem terminu, dobitki se izplačajo ob določenih rokih.

PRESTOLONASLEDNIK IN PRESTOLONASLEDNICA OBISKALA BUDIMPEŠTO.

Budimpešta 1. avg. (Kor. urad.) Magistrat obvešča občinstvo s sledečimi letakom o dohodu prestolonaslednika in prestolonaslednice. Njegova c. in kr. visokost nadvojvoda Karel Franc Jožef in

njegova žena se pripeljeta jutri ob 2 h popoldan na budimpeštanski vzhodni kolodvor in se podaste čez Rakoczijevo, Kossuth-Lajosovo cesto, čez Elizabetin most, čez Dóbrentej trg, skozi Lancelid in Albrehtovo ulico v kraljevski dvor. Prvič pride naš prestolonaslednik v našo sredo. Svoje veselje pokažimo s tem, da hiše okrasimo n da z demonstrativnim navdušenjem visoka gosta pozdravimo.

Budimpešta, 1. avgusta. (Kor. urad.) Poluradno se poroča: Nadvojvoda Karel Franc Jožef in njegova žena prideta predvsem zato v ogrsko prestolico, da v cesarjevemu imenu pozdravita vojake, ki odri nejo na vojsko in da se prebivalstvu glavnega in prestolnega mesta zahvalita, ker so se vojne odredbe tako navdušeno sprejele in ker hoče ogrski narod s popolno močjo dinastičnih in patriotičnih čustev pomagati armadi. Oficijelnega sprejema ne bo. Prestolonaslednik in prestolonaslednica odpotujeta jutri ob 9. uri 36 minut z Dunaja, ob 2. uri 35. minut popoldne se pripeljeta na vzhodni budimpeštanski kolodvor.

VOJAŠKA MOČ NAŠIH ZAVEZNIKOV IN SOVRAŽNIKOV.

Nemški general Blume, znani vojaški pisatelj, je preračunal, koliko vojaštva bi stalo v boju, ako bi Rusija potegnila sedaj s Srbijo in začela proti nam vojsko.

Po njegovih poročilih, ki jih je posnel po ruskem generalu Ridigerju, se ceni vsa vojaška sila Rusije 6 milijonov 665 tisoč mož. Če se vpošteva še deželna bramba, ki je ima Rusija 1 milijon 443 tisoč mož, postavi Rusija na bojišče 7 milijonov in pol vojakov. Armada je razdeljena v vojnem slučaju v 37 vojni korov s 59 inanterijskimi divizijami, 11 strelnih divizij in 11 samostojnih strelnih brigad. Poleg tega pride še 34 kavalerijskih divizij, med temi 10 kazaških. Deželna bramba ima 40 divizij, 20 prvega in 20 drugega vpoklica.

Ako bi vsa ta moč naenkrat nastopila proti nam in Nemčiji, bi bila seveda nevarnost, da nas ta sila premeša.

Ali pomisliti moramo, da je čisto izključeno, da bi Rusija to število vojaštva proti nam vrgla. Prvič mora imeti Rusija v Aziji veliko moštva, da varuje zasedene pokrajine v Aziji in na Kavkazu. Drugič je Rusija v notranjosti gnjila in zelo revolucionarna in mora imeti vedno polno vojaštva, da nemire zaduši. Ti dve okolnosti veliko število moštva doma vezeta.

Francija ima po najnovejših proračunih 5 milijonov in pol izvežanih mož. Njena vojska obsega 22 armadnih zborov, od katerih sta dva v Afriki. Poleg tega ima 10 kavalerijskih divizij.

Glede Nemčije pravi Blume, da postavi v vojsko lahko 4.510.000 mož. Ta moč obstoji iz sledečih čet: Prava armada šteje 70.000 častnikov, 2 milijona 300.000 mož, 770.000 konj, 140.000 voz. Rezerva šteje 1.740.000 mož, deželna bramba 1 milijon 790.000 mož, skupaj torej 3 1/2 milijona vojakov. Poleg tega še 600.000 črno vojniki. Armada se razdeli v 25 armadnih zborov s 50 divizijami, 11 kavalerijskimi divizijami.

Če bi vpoštevali samo število moštva, bi bila trozveza nasproti tripelententi seveda v manjšini. Če pa pomislimo, da so vojaki Avstrije in Nemčije veliko bolj izurjeni, bolj opremljeni in oboroženi in imajo tudi boljše vojaške sposobnosti, se ni treba bati, da bi Nemčija in Avstrija podlegli.

HANS DELBRÜCK O VOJNI NEVARNOSTI.

Berolin, 1. avgusta. V avgustovi številki »der Preussischen Nachrichten« govori Hans Delbrück o vojni nevarnosti in izvaja med drugim: Z vseh strani se priznava, da gre Avstriji moralna pravica, da stavi gotove važne zahteve Srbiji. V prvi vrsti veže vse vladarje in končno celo predsednike ljudovlad kljub vsem nasprotstvom gotovo rodbinsko čustvo; ne le car, marveč celo Francija ne prevzema rada vloge, da bi le posredno ščitila kraljevske morilce. Zdi se tudi, da nista v tem trenutku ne Rusija in ne Francija popolnoma pripravljeni za vojsko. Odkritja senatorja Humberta, naj bo na njih že več ali manj resnice, so vsekakor na javno mnenje v Franciji deprimirajoče učinkovale. Peterburški izgredi, katerih priča je bil tako predsednik kakor zunanji minister francoske republike, tudi njunine samozvesti niso ojačili. Nadalje je francoski denarni trg zelo izčrpan, žetev v večjem delu Rusije je slabo izpadla. Nasprotno pa seveda pravoslavci znajo, koliko da izgube s samostojno Srbijo in kako malo tvegajo ob morebitni evropski vojski. Če bi bila Rusija končno poražena, proglasi državni bankrot, plačevati ji ne bo potreba inozemstvu obresti in postane premožnejša, kakor je bila. Francija nosi breme, ravno zato se bodo pa Francozi ravnotako kakor l. 1909, premislili, predno postane stvar resna; brez Francozov pa tudi Rusi ne morejo ničesar podzvati. Samooobsebi umljivo se zdi nemškemu ljudstvu, da stoji Nemčija na strani Avstrije, če pride zdaj do boja. Če bi dopustili, da

Rusija porazi Avstrijo in jo razdeli, bi morali bodočo vojsko proti Rusiji in Franciji sami prestat. Naj bodo že okoliščine kakršnekoli, te nevarnosti našim potomcem ne smemo zapustiti, zato je tudi obstoj kolikor mogoče močne habsburške monarhije življenjska potreba Nemčije. Za nas je zato sicer neposreden, a zato nič manjši dobiček, da se že Avstrija iznebi kola na svojem životu, velebske agitacije. Od tega pridobimo toliko, da lahko prevzamemo nase nevarnost vojske proti dvema frontama in jo moramo prevzeti. Popolnoma napačno si predstavlja položaj tisti, ki sodi, da morata biti v vseh okolištinah Avstrija in Srbija sovražnici. Kralj Milan, katerega osebo so zelo napadali, ki je pa bil zelo moder politik, je Srbom prerokoval, da mora dovesti sovražstvo z Avstrijo končno do zla in je zato zasledoval izrecno Avstriji prijazno politiko. Milanovo prerokovanje se je tako izpolnilo, da če vseh obstoječih razmer ne strmolavi splošna evropska vojska, je končana suvereniteta Srbije, a srbski narod bo zato le še živel naprej. Da, tudi v slučaju, če bi končno mednarodni zapletljiv dovedel, da postane Srbija avstrijska, bi srbska narodna misel ne bila oškodovana, ker bi se dosegla zaželjena narodna edinstvo pod avstrijskim žezlom. Združeno jugoslovanstvo pod okriljem habsburške monarhije bi bilo tako močno, da bi si poleg nemštva in mažarstva kmalu ustvarilo priznanje in uveljavljenje, ki bi zadostilo narodni samozvesti morebiti še več, kolikor bi radi Nemci in Mažari odobraval.

A to so misli oddaljene bodočnosti. Dnevna skrb je: svetovna vojska. Če se mora enkrat voditi, je sedanjí trenutek za nas in za Avstrijo kolikor le mogoče ugoden. Ni povoda, da bi na zvezni zvestobi Italije dvomili, ker njej bi iz francoskega plena pripadle najlepše cene, Tunis, Savojska in morebiti še več, kar njeno častihlepje lahko vabi in jo pri trozvezi ohrani. Če pa drži Italija z nami, medtem ko ostane Anglija nevtralna, lahko s popolnim zupanjem gremo v vojsko, ali pa ravno zato rusko-francosko bratstvo vojske ne bo pričelo.

BELGRAD OSTANE V NAŠIH ROKAH KOT JAMSTVO.

Znani poznavalec mednarodnega prava dvorni svetnik profesor Lamasch razpravlja v »Neue Wiener Zeitung« o konfliktu med Avstroogrsko in Srbijo. Uvodno citira definicijo vojske, ki je nasilni akt, s katerim se prisiči sovražnika, da izpolni naše zahteve. Vojska navadno nima točno zaznamovanega cilja, ki je odvisen od vojni uspehov. V sedanjem slučaju je pa drugače. Sila, katere se moramo poslužiti proti Srbiji, ima že naprej določen nespremenljivi cilj. Srbija mora dati zadoščenje za zlo, katerega nam je ponovno napravila, posebno za umor prestolonaslednika in njegove soproge, za umor, za katerega je srbska vlada soodgovorna, pa se brani, da nam da zadoščenje z dobrim... Naj prodre naša vojska, kolikor daleč hoče, mi nimamo nobenega drugega cilja, ne pride nam na misel, da bi okupirali celo ali del Srbije. V dosega tega odobrenje cele Evrope. V dosega tega cilja zaenkrat zadostuje, ako zasedemo Beograd in njegovo okolico, v kolikor je potrebno, da lahko obdržimo Beograd v svoji oblasti kot jamstvo, da izpolni Srbija zahteve označene v noti z dne 23. julija ter da plača vse nastale vojne in mobilizacijske stroške. Ako Srbija ne bi ugodila našim zahtevam, bi seveda izvajali nadaljnje konsekvence. O okupaciji Belgrada kot jamstvo bi se obvestile vse nevtralne države.

SRBIJA ZAPUŠČENA OD BALKANSKIH NARODOV.

Genj, 2. avg. Semkaj došli srbski poslanik na Dunaju, Jovanović, je izjavil v nekem pogovoru, da Srbija v sedanjem težkem položaju ne more od balkanskih držav pričakovati nobene pomoči, ker vodijo vse države lastni interesi. Samo Črnagora ne bo pustila Srbijancev.

UPOR V VARDARSKEM POLKU.

Belgrad, 2. avg. (C. kr. kor. urad.) V Vardarskem polku je izbruhnil upor. Vojaki so nastopili proti predpostavljenim častnikom.

SREBSKI VOJAŠKI BEGUNCI.

Petrovaradin. Tu se je zgledilo 8000 srbskih vojaških beguncev. Prepeljali so jih v Arad in Kolorn.

VOJNO RAZPOLOŽENJE V BULGARIJI.

Poročilo o izbruhu vojske med Avstro-Ogrsko in Srbijo je provzročilo v Sofiji največje razburjenje. V nacionalističnih krogih vlada v tem oziru veliko navdušenje. Rezervni major Atanazov je izdal oklic, da bi se proti Srbiji organizirale prestovoljske čete. Takoj se je priglasilo nad 100 prestovoljcev. Ministrski svet ima trajna posvetovanja. Izjava bulgarske vlade, da

ostano Bulgarska nevtralna, je bila izdana očitno pod močnim ruskim vplivom. Z izjavo o nevtraliteti že ne soglašajo dejstva, da je vlada določila visoke vojaške kredite in zahtevala od sobranja v nočni seji od torka do srede, da ji dovoli 150 milijonov frankov za izredne vojaške potrebe.

KAKO JE BILO OB HARTWIGOVI SMRTI.

O tem priobčuje graška »Tagespost« z Dunaja naslednje poročilo: Kakor je dobro poučena oseba insormirala vašega korespondenta, se je smrt ruskega poslanika Hartwiga v Belgradu dogodila tako-le: Splošno se je neprijetno opazalo, da se poslanik Hartwig zadušnic za umorjenega prestolonaslednika Frana Ferdinanda ni udeležil. Ko se je avstro-ogrski poslanik baron Giesl vrnil v Belgrad, ga je Hartwig takoj prosil za razgovor, da bi se upravičil glede tega očitjanja. Hartwig je razburjeno poudarjal, da se ni samo udeležil zadušnic, marveč da je pri tej priliki tudi nosil veliki križec Fran Josipovega reda, katerega mu je podelil sam cesar Fran Josip in na katerega je posebno ponosen. Baron Giesl je pustil v največji razburjenosti se nahajajočega poslanika Hartwiga mirno izgovoriti, na to pa mu je rekel mirno in hladno: »Ako vaša ekscelencija misli, da me boste mogli s to komedijo preslepiti o resničnem stanju stvari, potem se motite!« V tem trenutku je baron Giesl potegnil iz žepa pismo, v katerem je bilo jasno in neovrgljivo s Hartwigovim rokopisom samim dokazano, da je vedel za sarajevski atentat. To je Hartwiga tako zadelo, da je skočil po konci in se v zavesti dokazane krivde od srčne kapi zadet zgrudil. Da se za vse slučaje zavaruje, je baron Giesl odredil, da so se vsi v sobi se nahajajoči predmeti takoj shranili, med temi tudi ostanki onih dveh cigaret, ki jih je Hartwig kadil pri baronu Gieslu in ki jih je vzel iz svojega lastnega etuija. Takoj začetkoma razgovora je namreč Hartwig prosil, da bi smel kaditi svoje lastne cigarete. Nadalje se je protokolarno dogladno, da Hartwig ni pri baronu Gieslu ničesar jedel, ne pil.

BANKIRJI SAMOMORILCI.

Berolin. V Berlinu se je zastrupil s cijankalijem znani potsdamski bankir Evgen Bieber. Tudi svojo ženo je zastrupil. Izgubil je zadnje dni četrtilijona mark.

Weimar. Usmrtil se je splošno znani bankir Avgust Saal. Vzrok: Izgube na borzi.

Prijateljski opomin našim vojakom.

Mnogi naših mož in mladeničev, poklicanih pod orožje, je za slučaj, da jim bo treba iti v bojni grom, oskrbelo tudi svojo dušo in prejel svetlo zakramente. Vsi pa tega gotovo še niso storili. Nekateri se morda sami ne spomnijo na to; storili bi pa, ko bi jih kdo opozoril. Drugi si ne znajo prav pomagati; ne vedo, kdaj in kam naj bi se obrnili.

Zato je močno želeli, da bi se, dokler je še čas, prilike za zakramente hoteli poslužiti kolikor moč vsi. Bodočnost je negotova. Za tak slučaj se je treba vsekakor pripraviti. Spoved se lahko opravi v vsaki cerkvi vsak čas dneva. Spovedniki so vedno pripravljene, posebno zjutraj in zvečer; pa tudi sicer med dnevom, ako kdo zjutraj ali zvečer nima časa priti. Ako bi slučajno ne bilo nikogar v cerkvi, se vpraša v zakristiji ali v bližnjem župnišču oziroma samostanu. — Prosimo, naj tovariši drug drugega na to opozorijo. — Tudi ni treba nič skrbeti, ako kdo morda ne more k svetemu obhajilu. Spoved je dobra tudi sama zase. K svetemu obhajilu se pa sme iti tudi tretje, četrto ali kako nadaljnje jutro, ako je takrat mogoče.

Naj bi nikdo ne zamudil dane prilike!

Pismo apostolskega vojaškega vikarja.

Škof Emerik Bjelih, apostolski vojaški vikar, je izdal dne 30. julija na vse avstrijske katoliške vojake pastirsko pismo sledeče vsebine:

Vojne zastave so razvite na povelje Najvišjega gospoda. V boj po zmagi!

Družinska sreča, prijateljske zveze, mir, gotovost in prijetna udobnost, vse se mora umakniti ljubavi do doma in brambi prestola. Treba je domovini pomagati, čast in slavo rešiti, mir in blagoslov prinesiti. Ta duh, ki vas je vzdignil k vašim zastavam, bo delal čudeže, ta ogenj ne sme ugasniti in njegova moč se ne sme zmanjšati.

Vaša parola bodi: Vuema v službi, vztrajnost v smrti! Če tej paroli zvesti ostanete, boste izvršili velike in neverjet-

ne reči, dosegli bodele največjo slavo in največjo srečo!

Ljubav do domovine, ki se tudi pred smrtjo ne ustraši, vas mora presiniti. Božja volja je, da domovino, ki vam jo je Bog dal, branite, branite do zadnjega vzdihla, do zadnje moči, ker bo Bog od vas terjati račun, kako ste dolžnosti svetega poklica v vojski izpolnjevali. Pogled na domovino vam mora lajšati vse strapce in nevarnosti vojske. Za domovino vam ne bode nobena reč težka, nobena reč nadležna! Kri in življenje za domovino!

Naš boj je svet, naš boj je pravičen za sveta prava, za red in mir! Gre se za brambo domovine, za brambo naše zemlje in naših mej! To je sveti boj! In če se bo vojno razpoloženje našega sovražnika moralo umakniti angelskim glasovom pri Betlehemu: Mir ljudem na zemlji, potem bo rekla božja sodba o našem boju: Bojevali ste svet, pravičen in dober boj!

Delo je z Bogom začeto. Njegova vsemočnost naj ga konča! Trdno verujemo in ponižno upamo, da nas Bog ne bo zapustil in bo naše orožje blagoslovil.

Pripravljeni smo! Primite za orožje, za orožje božje! Ne pozabite na svojo dušo! Potrebno je, da je pripravljena na sodbo božjo! Kdor je opral svojo dušo v zakramentu svete pokore in prejel sveto Rešnje Telo vredno, tega srce je lahko mirno!

Naprej v boj po zmago! Ne bežimo! Zmagajmo! Če ne, naj bo zapisano na kamnu, ki bo stal na bojnem polju, kjer bomo počivali, napis: Umrla za domovino in prestol. Blagoslov troedinega Boga naj vas spremlja. Amen!

Ta list se bo prebral vsem vojakom v domačem jeziku predno gredo v vojsko.

Jaures umorjen.

Ruska roka vmes?

Kakor smo že včeraj poročali, je bil v Parizu voditelj francoskih socialistov in tistih, ki niso za revanšo proti Nemčiji, Jaures, v neki kavarni umorjen. Atentator neče ničesar izpovedati, zato se še ne more vedeti o motivih umora. Veliko pa da misliti dejstvo, da je bil Jaures umorjen tik pred vojsko, proti kateri je vedno nastopal. Pred nekaj dnevi se je Jaures udeležil v Bruslju tajne seje mednarodne socialističke zveze. Tam je imel govor, v katerem je zatrjeval, da bo francoska vlada vse storila, da ohrani mir. Zastopniki ruske socialne demokracije so izjavili, da bo imela ruska mobilizacija za posledico izbruh revolucije. Francoska socialistična stranka, katero je vodil Jaures, je imela zlasti od zadnjih volitev velik vpliv na vlado. Francoski socialisti so bili odločni nasprotniki, da bi se Francija udeležila vojske iz golega prijateljstva do ruskega carizma, katerega tudi sovražniki so njegovi ruski prišasti. Rusi so tedaj dobro vedeli, da bo Jaures vse vpliv svoje stranke zastavil, da prepreči vojsko. In sedaj je morilska roka odstranila glavno oviro ruskih načrtov, Jauresa, kakor je imel dvojni umor v Sarajevu, kojega provzročitelj je hoče sedaj Rusija ščititi z orožjem v roki, namen odstraniti glavno oviro velikosrbske in vseruske politike. Vsa Francija v kolikor še ni zapadla brezvestnemu šovinizmu, se mora danes vprašati: Katera roka je imela opraviti pri tem umoru? Morda bi na to vprašanje lahko odgovoril gospod Izvolski.

Dnevne novice.

+ Pamet in mir. Nekateri ljudje, zlasti žene z otroci so preplašene in zbegane, misleč da se ne vrne nobeden njihovih mož in sinov iz vojske domov. Ta zbeganost ni opravičena. Zato naj ohranijo ljudje čisto mirno kri in ravnodušje. Res, da tvega v vojski vsak vojak junaško svoje življenje, res je pa tudi, da pade v vojski na 100 mož komaj 5 ljudi, zadetih od sovražnika. — Kdor je čvrst in zdrav in prenese vojne strapce, je veliko upanje, da vidi zopet zdrav in vesel svoje drage, kar iz srca želimo vsem slovenskim vojakom in njihovim družinam.

+ Pri sedanjem gibanju na polju cen živil ne bi bilo odveč, opozoriti na to, da stavi splošni kazenski zakon gotove oblike skopuštvu z živili pod kazeno. Po § 482. kaz. zak. je obrtnik, ki ponuja blago v splošni nakup, ako svojo zalogo prikriva ali se brani v zalogi se nahajajoče stvari kateremukoli kupovalcu prodati, kriv prestopka ter se kaznuje v prvem in drugem slučaju z denarno globo, v tretjem slučaju pa z izgubo obratne pravice. Po § 484. kaz. z. se ima tako ravnati, ako se zgodi za časa javnega nemira, poleg izgube obratne pravice kaznovati z eno- do šestme-

sečnim strogim zaporom.

+ Predpisi o nedeljskem počitku popolnoma razveljavljeni. Na podlagi cesarske naredbe z dne 31. julija 1914 so se z ministrskim ukazom z dne 31. julija 1914 zakoni z dne 16. januarja 1895, drž. zak. št. 21 in z dne 18. julija 1905, drž. zak. št. 125, o nedeljskem in prazničnem počitku v obrtnih obratih in tudi na podstavi teh zakonov razveljavili. Vsled tega je obrtni obrat tačasno popolnoma neomejen.

+ Potrpljenje! Po Ljubljani in deželi se širijo vesti in govorice o raznih večjih bojih in bitkah na naših mejah. Ljudje se jeze in mrmrajo, češ, da teh vesti ne pusti prinašati vojaška oblast, dočim jih prinašajo ogrski in zunanji listi. Kako izmišljene so vse govorice o večjih bitkah in spopadih, lahko ljudje posnamejo iz sledečih dejstev. Francosko-nemška vojska se je začela z vojno napovedjo 19. julija leta 1870. Prva resnična in večja bitka pa je bila šele 6. avgusta, torej 17 dni po vojni napovedi. Kjer se vojna napoved in mobilizacija istočasno izvršita, preide več dni, predno pride do večje bitke. To je odvisno od hitrosti mobilizacije in pa marša. Jutri, kakor smo omenili, odidejo šele vojni poročevalci na bojišče. Po teh podatkih si torej lahko vsak sam izračuna, da je izključeno, da bi bili tako zgodaj ob mejah veliki boji.

+ Nič novega z bojišč. Z bojišč ni danes nič novih poročil. Samo dunajski »Deutsches Volksblatt« priobčuje po dunajski cenzuri cenzurirano brzojavko, da so avstrijske čete odbile napad na Ploču in potem čez Drino udrle v Srbijo.

+ Poljski državni poslanec Vladimir vitez Tetmajer, slavnj pojski sikar in pisatelj, je odložil svoj državnozborški mandat.

— Aretacije. Aretirali so v Baški lastnika hotela »Baška«, Ante Tudorja. V Vrbaniku na otoku Krku so aretirali po svoji srbofilski agitaciji znanega učitelja. V Budimpešti so aretirali 44 let starega Srba Stevana Rodića, ki je nagovarjal vojake, naj ne streljajo na Srbe. Iz Celja poročajo: V torek, 28. julija, se je pripeljal z vlakom med rezervisti neki navaden človek. Bil je precej natrkan. Takoj pred kolodvorom se je na vse grlo zadril: »Živio Srbija!« Okoli stoječi ljudje in vojski ga opominjajo, da naj bo tiho. Moč utihne. Med rezervisti se je pomikal po Kolodvorski ulici ter prišel v Rotovsko ulico. Tu pa se moč zopet vname za Srbe ter začne vpiti na vse grlo razne veleizdajalske klice. Kar prideta mimo dva aktivna vojaka, nek častnik in podčastnik. Ko poslednji sliši izdajalske besede, udari izdajalca z golo sabljo po izdajalski butici. Zgrudil se je ves krvav na tla. Ljudje so ga odnesli z ulice. Kdo da je, se še ne ve gotovo. — Teharje pri Celju: Tukaj je aretirali štorski stražmojster brezposelnega delavca Franc Zupanca v petek, 31. julija. Doma je na Vrhov pri Teharjih. Bil je zelo vnet za Srbe ter je vedno zabavljaval proti Avstriji. Močakar je pridno prebiral svobodomiselne liste. Opažati je več sumljivih elementov. — Nemški listi poročajo, da so v Celju zaprli tovarnarja moke Majdiča. Menda je prišel v konflikt radi cen moke. — V Mariboru so aretirali 18letnega maturanta Petra Axmanna radi veleizdajalskih izrazov. — V Radvanju pri Mariboru so pa zaprli 46letnega Franca Kovačiča, ker je klical »Živio Rusija!« — Na Koroškem pod ondnotnimi razmerami marškaterega Slovenca osumijo in ovadijo. Tako so te dni aretirali župnika Mayerhoferja in župnika Swatona. »Kärntner Tagblatt« pravi, da nima povoda dvomiti o tem, da bodeta kmalu izpuščena.

— Dva ruska popa aretirali v Beljaku. Na kolodvoru v Beljaku so aretirali dva ruska popa in ju oddali v sodnijske zapore.

— Manifestacije v Gorici. Včeraj zvečer so bile v Gorici sijajne patrijotične manifestacije. Po mestu je svirala domobranska godba. Pred okrajnim glavarstvom je navdušeni množici govoril namestniški svetnik Rebek. Množica je pela cesarsko pesem.

— Etbin Kristan, vodja slovenskih socialnih demokratov, je odpotoval v Ameriko. Bajc ostane stalno v Ameriki.

— Strašen požar. — 100 hiš zgorelo. V Gornjem Vakufu v Bosni je nastal 28. julija v nekem hlevu v sredini mesta ogenj, ki se je vsled močnega vetra bliskovito hitro razširil. V kratkem času je bila polovica mesta v ognju. Rešiti ni bilo mogoče ničesar. Zgorelo je blizu 100 hiš. Škode je okoli četrt milijona. Zvečer je nastala ploha pogasila ogenj.

— Strašna nesreča. Ravnokar vpo-klicani črnovojnik Plieschig, oženjen posestnik in oče petih otrok, je v petek zvečer stražil železniški most pri Gogervenh na Koroškem. Došla lokomotiva, katere prihod je nesrečni prezrl, ga je zgrabila, vrgla v železno ograjo ter grozno razmesarila; truplo je popol-

noma stlačeno, glava rezbita. Nekemu drugemu črnovojniku so poverili žalostno nalogo, obvestiti o tem dogodku ženo in otroke.

Ljubljanske novice.

MLADINA SLOVENSKA.

Iz vseh krajev nam prihaja nešteto vprašanj iz krogov one slovenske mladine, ki ni poklicana pod orožje, kako naj ona pomaga izvršeni nalogi, ki jo hoče izvršiti sedaj naša država. Čas naši mladini, ki na tako sijajen način kaže svoje patrijotično pripravljenost. **Da bo mogoče želji mladine, ki bi rada na katerikoli način pomagala v sanitetni ali drugi službi ugoditi in zadevo urediti, prosimo vso slovensko mladino, dijaštvo in drugo mladino iz raznih slojev in poklicev ljudstva, da svoje naslove pošlje oziroma se osebno oglasi pri Zvezi Orlov v Ljubljani. V to določeni zastopnik Zveze Orlov posluje vsak večer od 7. do 9. ure v Ljudskem domu v Čitalnici I. nadstropje. Slovenska mladina prihi, da si tako tudi ti po svojih najboljših močeh deležna nove slave naše ljubljene skupne domovine!**

Mladenci se sprejemajo v »Ljudskem domu« danes v nedeljo zvečer v zgoraj označenih urah, jutri v ponedeljek in cel prihodnji teden.

× × ×

Ij Slovesna zaprisega 17. pešpolka. K včerajšnji notici se nam še dodatno poroča: Slovesno sv. mašo je daroval gosp. Hajek, vojaški župnik iz Gradca. Po sveti maši je imel krasen nagovor na zbrani kranjske fante. Spomnil jih je na slavno zgodovino 17. pešpolka, na slavno dela vojakov, ki so služili pod polkovo zastavo. To dejstvo samo je gotovo že poročstvo, da se bodo sedanji vojski izkazali za vredne sinove hrabrih očetov in prinesli iz boja novih lavorik polku v čast in domovini v slavo. Nadvse slovesen je bil trenutek, ko je vse zbrano vojaštvo obnovljalo vprico Najsvetejšega prisego zvestobe. Govorili so prisego s takim navdušenjem in s tako sveto resnostjo, da je bilo vsakemu jasno, da bodo ti fantje še več storili, kakor zahteva od njih dolžnost.

Ij Nov razglas deželne vlade glede najvišjih cen. V delni premembi tukajšnjega razglaš z dne 29. julija t. l., št. 227, določijo se v deželnem stolnem mestu Ljubljani za pšenično in rženo moko, nadalje za kruh in petrolej do preklica sledeče najvišje cene: Pšenična moka št. 0 q 55 K, 60 h kg, pšenična moka št. 2 q 54 K, 59 h kg, pšenična moka št. 3 q 53 K, 58 h kg, ržena moka q 40 K, 44 h kg.

Ij Ogenj na Glincah pri Ljubljani. Sinoči okrog 1411. ure je začelo goreti posestvo Marije Zadnikar št. 17 na Glincah. Ogenj je naznanil policijski stražnik s štirimi strelji v zrak. Hiša je bila krita s slamo ter je bila streha naenkrat vsa v plamenu. V hiši ima špecerijsko trgovino vdova Marija Sojer. Na lice mesta je z vso naglico prihitela viška požarna bramba, katera je preprečila, da se ogenj ni razširil, pri tem pa ji je marljivo pomagalo vojaštvo. Zgorelo je tudi skladišče na dvorišču, kjer je imela Zadnikarjeva zalogo. Hišni prebivalci so že trdo spali, poklicali jih je neki vojak, ki je bil v bližini, in se je pri tem, ko je tolkel po oknih, prerezal žilo na desni roki. Poklicali so rešilni voz in ga prepljali v deželno bolnišnico. Trgovka Zadnikar je zavarovana pri »Assicurazioni Generali«. Koliko je škode, še ni znano. Kako je nastal ogenj, je tudi še uganka.

Ij Veliko cirkuško podjetje Charles je došlo v Ljubljano in se razteza po celem velikem travniku, kjer se navadno vrši dijaški nogomet. Podjetje je res ogromno. Ker je radi mobilizacije izgubilo 200 delavcev, je podjetje svoje šotore, ki jih sicer postavi v enem dnevu, postavljalo dva dni.

Včeraj je bila otvoritvena predstava, katere skupni dohodek je bil oddan za rodbine rezervistov. Obisk je bil radi mobilizacije sreden. Program je obsegal 23 res prvovrstnih točk, od katerih so bile prav senzacionalne sibirskie kamele in afriške gorske cebre v prostosti dresirane in predvajane, osem res čudeznih slonov, nastopajočih s čudovito preciznostjo, Charlesovi dresirani severni medvedi, velika dresirana četa levov, kakršne še ni bilo videti v Ljubljani, in posebno napeta točka 10 divje ujetih in dresiranih bengalskih kraljevskih tigrov. Velezanimivi so indijski fakirji, čarovniki, borilci z medvedi in zagovarjalci kač, originalna arabska četa, ki ima izborne piramidske akrobate in skakalce, kitajska četa žonglerjev itd. Spored zaključuje: »Maščevalci prireje«, sijajni prizor, pri katerem sodeluje cela množica pristnih Sioux-Indijancev, Mehikancev, traperjev, farmerjev, cowbojev, cowgirlorv itd. v dveh oddelkih. Cirkus ima velikansko zverinjak, ki je odprti tudi podnevi, dve godbi, lastno požarno brambo, veliko restavracijo in je eno največjih cirkuških podjetij, kolikor jih je bilo doslej v Ljubljani.

Ij Umrla je v Ilirski ulici štey. 21 g. Marija B o k a v.

Po sklepu lista.

MOBILIZACIJA ITALIJE.

Rim, 2. avgusta. Kljub vsem demontiranjem naš poročevalec izve, da je v Italiji poklicanih pod orožje nadaljnjih osem letnikov, kar je istovetno s splošno mobilizacijo.

Rim. (Kor. urad.) Promet na borzi je do nadaljnjie odredbe ustavljen.

VOJNO STANJE V RUSIJI.

Peterburg. (Kor. urad.) V Peterburgu in okolici je proglašeno vojno stanje.

SMODLAKA ARETIRAN. — SOKOLSKA DRUŠTVA SO V DALMACIJI RAZPUŠČENA IN PREMOŽENJE RAZDELJENO. — OBČINSKI SVET V DUBROVNIKU RAZPUŠČEN.

Spljiti. Voditelj demokratske stranke dr. Josip Smodlaka, dežel. poslanec, je aretiran. Razpuščena so v Dalmaciji vsa sokolska društva: župe Gundulića v Dubrovniku, župe Hrvoje v Spljitu in župe Krešimira v Šibeniku. V Trogiru je aretiran dr. Koščina, eden voditeljev demokratske stranke. V Šibeniku so aretirani dr. Krstelj, bivši župan, deželni poslanec dr. Drinković in veliko drugih meščanov. V Spljitu je aretiran župnik Skarica, brat že prej aretiranega odvetnika dr. Skarice. V pravoslavnem slovitom samostanu Arhangelovac pri Kistanju so izvedli strogo hišno preiskavo in odvedli več Kalnajerov.

NADALJNJE ARETACIJE V DALMACIJI.

Spljet, 2. avgusta. V Makarski je aretirana soproga tukajšnjega odvetnika dr. Bulata, predsednica nacionalistiške ženske narodne udruge, v Šibeniku sta aretirana pravoslavni pop Krstanović in bivši župan Marko Stojič v Sinju je aretiran gostilničar Vuleta in še dva druga meščana.

V DALMACIJI USTAVLJENO ČASOPISJE.

Zader, 2. avgusta. V Dubrovniku so ustavljeni »Crvena Hrvatska«, »Dubrovnik«, »Privrednik«; v Spljitu »Sloboda«, »Pučka Sloboda«, »Zastava«, v Šibeniku »Hrvatska rječ«, katere urednik Matosič je aretiran; v Zadru pa italijanski demokratski list »Risorgimento«.

AVSTRO-OGRSKA BANKA.

Dunaj. (Kor. urad.) Avstro-ogrška banka je zvišala diskont za 2 odstotka od 6 na 8 odstotkov. Po dekretu bodeta diskont in lombard zvišana na 6 odstotkov.

Albert pl. Levičnik, c. kr. deželnosodni predsednik v p. javlja v globoki žalosti v lastnem kakor v imenu svojih otrok Alberta, Pavla, Jožeta, Franca, Janka in Karla vsem sorodnikom, znancom in prijateljem protužno vest, da je njegova nad vse ljubljena soproga oz. mati, preblag. gospa

Franja pl. Levičnik

danes, ob pol osmi uri zjutraj, po prejemu sv. zakramentov za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice se vrši dne 3. avgusta ob treh popoldne iz hiše žalosti št. 93 na tukajšnje pokopališče.

Predrago rajnico priporočamo v pobožen spomin.

Železniki na Gorenjskem, dne 1. avgusta 1914.